

Declarație privind mărirea pragurilor pentru procedurile de achiziții publice

4 decembrie 2018

Organizațiile semnatare condamnă adoptarea, în cel mai netransparent mod, a proiectului de modificare a Legii 131 privind achizițiile publice de către Parlament. Acest proiect de lege a mărit pragurile pentru achizițiile publice, ceea ce creează premise pentru majorarea considerabilă a volumului banilor publici utilizați netransparent și ineficient.

Vineri, 30 noiembrie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat, în două lecturi consecutive, [proiectul de Lege nr. 430](#), înregistrat de deputata Bacalu Elena la 26 noiembrie 2018. Acest proiect modifică Legea 131/2015 privind achizițiile publice prin mărirea semnificativă a pragurilor pentru procedurile de achiziții publice. În primul rând, acesta prevede mărirea pragurilor pentru achizițiile ce nu cad sub incidența Legii 131, adică achizițiile de valoare mică, de la 80,000 lei la 200,000 lei pentru bunuri și servicii, și de la 100,000 la 400,000 pentru lucrări. Într-al doilea rând, proiectul prevede mărirea limitei pentru desfășurarea procedurii prin Cererea Ofertelor de Prețuri (COP) de la 400,000 lei la 1,000,000 lei pentru bunuri și servicii și de la 1,500,000 la 2,000,000 lei pentru lucrări.

Cea mai alarmantă este, însă, mărirea considerabilă a pragurilor pentru achizițiile de mică valoare. Aceste achiziții sunt total netransparente, nu sunt reglementare de Legea 131, se desfășoară în afara oricărui concurs public, iar rezultatele procedurii pot fi vizualizate doar prin contractul deja semnat, cu unicul „participant”, pe platforma electronică de achiziții Mtender. Rezultatele acestor proceduri nu pot fi contestate la Agenția Națională de Soluționare a Contestațiilor. Mai mult decât atât, acest tip de proceduri este cel mai des utilizat de către autoritățile contractante prin divizarea unei achiziții mai mari în două sau mai multe achiziții mai mici, pentru a evita o procedură transparentă, cum este COP sau Licitarea deschisă. Deși se numesc achiziții de „valoare mică”, valoarea cumulativă a acestora exprimată în bani nu este deloc mică¹.

Modul în care [proiectul de lege nr. 430](#) a fost adoptat, după 4 zile de la înregistrare, în două lecturi consecutive în aceeași zi, în ultima zi din sesiunea parlamentară, în lipsa oricăror consultări și dezbateri publice, constituie o sfidare a normelor și valorilor democratice declarate de către guvernanți. Proiectul dat nu a fost găsit în **nici una** din agendele ședințelor Comisiei Economie, Buget și Finanțe. Acesta

¹ <http://ager.md/ro/pagini/nettransparen%C8%9Ba-%C8%99i-divizarea-achizi%C8%9Biilor-la-dgets-munchi%C8%99in%C4%83u;>

[http://ager.md/sites/default/files/RAPORT%20monitorizare%20%28AGER%29%201.pdf;](http://ager.md/sites/default/files/RAPORT%20monitorizare%20%28AGER%29%201.pdf)

<https://anticoruptie.md/ro/blog/diana-grosu/divizarea-achizitiei-publice-prin-incheierea-unor-contracte-separate-in-scopul-aplicarii-altei-proceduri-de-achizitii-la-balti>

figurează, însă, pe ordinea de zi a Comisiei juridice numiri și imunități – ședința din 28.11.2018, precum și a Comisiei protecție socială, sănătate și familie (în suplimentul la Ordinea de zi). Cu toate că a prezentat aviz la proiectul respectiv, nici Comisia culturală, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media nu a avut inclus pe ordinea de zi proiectul, la fel ca și Comisia administrație publică. Proiectul nu are nici avizul Guvernului sau expertiza anti-corupție.

Drept fundamentare pentru adoptarea acestui proiect, Nota informativă menționează următoarele: „*Cu începerea utilizării experimentale a SIA RSAP (MTender) la nivel de țară de către toate autoritățile contractante se asigură transparența deplină a achizițiilor publice și se creează condiții de modificare a pragurilor de aplicare prevăzute în art. 2 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, fără pierderea calității achizițiilor publice. Această modificare la rândul său permite ridicarea gradului de operativitate pentru autoritățile contractante la efectuarea achizițiilor publice prin aplicarea procedurilor de achiziții de valoare mică și cererea ofertelor de prețuri de la un prag mai înalt.*”

Este evident că interesul autorului nu este în asigurarea cât mai eficientă și transparentă a banilor publici, prin efectuarea unei planificări a achizițiilor și aplicarea unor proceduri transparente.

Societatea civilă a susținut de la bun început dezvoltarea sistemului electronic de achiziții MTender și salută lansarea acestuia, cu obligativitate pentru toate autoritățile contractante. Totodată, regretăm faptul că acest sistem este acum utilizat drept paravan pentru promovarea unor inițiative legislative care nu vor contribui la eficientizarea utilizării banilor publici, ci dimpotrivă.

Ținând cont de faptul că Parlamentul a adoptat proiectul, Guvernul urmează să modifice Hotărârea Nr. 665 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, care reglementează acest tip de achiziții, pentru a corespunde noilor reglementări legale. Astfel, organizațiile semnatare **insistă** ca modificarea Regulamentului să nu se limiteze la redactarea pragurilor pentru această procedură, ci să prevadă condiții care să asigure un minim de transparență, prin publicarea unei invitații de participare și desfășurarea procedurii, integral prin sistemul MTender. În caz contrar, revenirea la pragurile anterioare privind achizițiile de valoare mică este imperativă.

În concluzie, **condamnăm cu fermitate** modul în care a fost adoptat proiectul de lege și reiterăm importanța respectării prevederilor legislației naționale, dar și a angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova.

Semnatori:

Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă

Asociația Presei Independente

Centrul pentru Resurse Juridice din Moldova

Centrul de Investigații Jurnalistice

Centrul pentru Politici și Reforme

Promo-LEX

Expert-Grup

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”